

Tjänsteställe, handläggare
Område kultur och ideell sektor, Petra Jansson

Datum
2025-10-09

Beteckning
Ansökan

Statens kulturråd
Borgvägen 1-5
102 53 Stockholm

Region Örebro läns framställan om medel inom kultursamverkansmodellen 2026

Region Örebro läns kulturplan 2024 – 2028

Region Örebro läns kulturplan gäller 2024 – 2028. Den övergripande målbilden i kulturplanen är 2024 – 2028 kopplad till den regionala utvecklingsstrategin (RUS). Enligt RUS ska Örebro län samskapa för:

- ett rikt, dynamiskt och fritt kulturliv
- ett kreativt och pulserande kulturliv för alla
- ett attraktivt och hållbart län

Utifrån RUS och utmaningar för kulturen i länet, som framkommit i bland annat dialoger som föregick kulturplanen, finns tre övergripande utvecklingsmål 2024 – 2028:

- att utveckla den kulturella infrastrukturen i Örebro län
- att öka delaktigheten i länets kulturliv med fokus på barn och unga samt personer med sämre socioekonomiska livsvillkor
- att stärka kulturens kraft genom samverkan

De aktörer som ingår i samverkansmodellen arbetar utifrån målen och kulturuppdrag som beskrivs närmare i kulturplanen. Kulturplanen 2024 – 2028 innehåller också kulturpolitiska prioriteringar som Region Örebro län genom Område kultur och ideell sektor ansvarar för att genomföra. För att ta del av aktörernas uppdrag och de kulturpolitiska prioriteringarna hänvisas till kortversionen av kulturplanen (se bifogad fil).

Postadress
Region Örebro län
Regionkansliet
Box 1613, 701 16 Örebro
E-post: regionen@regionorebrolan.se

Besöksadress
Klostergatan 23, vån 6, Örebro
Tel: 019-602 10 00
Organisationsnummer: 232100-0164

Till kulturplanen finns en genomförandeplan (se bilaga till ansökan). Den beskriver hur Region Örebro län genom Område kultur och ideell sektor genomför kulturplanens tre övergripande mål med respektive kulturpolitiska prioriteringar. Genomförandeplanen revideras och följs upp årligen.¹

Förändringar inom kultursamverkansmodellen och revideringar i kulturplanen 2025

Den 27 augusti beslutade kulturnämnden att skicka den reviderade kulturplanen vidare till regionstyrelsen (24 september), för slutligt beslut i regionfullmäktige den 10 oktober. De revideringar som genomförs, och verksamhetsutveckling 2025, är enligt följande:

1. En ny främjandeverksamhet har tillförts kultursamverkansmodellen med fokus på att stärka kultur på landsbygden och platsutveckling. Det innebär att ett nytt uppdrag har formulerats i kulturplanen.
2. Främjandeverksamheten för kultur på landsbygden kan inte kopplas till ett enskilt kulturområde varför ett nytt avsnitt har formulerats i kulturplanen: Områdesöverskridande kultur. Till avsnittet flyttas också The non existent Center eftersom de verkar inom flera kulturområden.
3. Förändrade kulturpolitiska prioriteringar på grund av förändringar i omvärlden och i kulturpolitiken (se sida 30 - 33). Det finns också prioriteringar som numera är delar av ordinarie verksamhet samt prioriteringar som har slagits samman för större överskådlighet.
4. 2025 fick Region Örebro län ett minskat statligt anslag om 298 000 kr och omfördelade 100 000 kr till Örebro läns museum samt 10 000 kr till den nya främjandeverksamheten med fokus på kultur på landsbygden och platsutveckling. Medlen inom den filmkulturella verksamheten och den regionala biblioteksverksamheten minskade därav med 163 200 kr respektive 244 800 kr.
5. Den regionala uppräknings av aktörer i modellen 2025 var 2,4% (1 486 000 kr).

Övriga förändringar inom Region Örebro läns kulturuppdrag och revideringar i kulturplanen 2025

Övrig finansiering och andra förändringar, initiativ samt utveckling som skett under 2025 kopplat till Region Örebro läns kulturuppdrag är:

¹ För att en fördjupad bild av det sammantagna kulturarbete som genomfördes inom kultursamverkansmodellen i Örebro län hänvisas till kulturnämndens verksamhetsberättelse samt den årliga nationella uppföljningen.

1. Den amatörteaterfrämjande verksamheten hos Örebro läns bildningsförbund har inte längre i uppdrag att anställa en konsulent på 80 procent utan har möjlighet att arbeta amatörteaterfrämjande på andra sätt.
2. Konstfrämjandet Bergslagen, Riksteatern Örebro län och Konsthantverkarna Örebro är aktörer som tidigare fick föreningsmedel från Region Örebro län men som numera får verksamhetsmedel kultur varför de har uppdrag i kulturplanen.
3. Region Örebro län finansierar kulturaktörer utanför samverkansmodellen i samverkan med kommuner och folkbildningen. Dessa är Alfred Nobels museum i Karlskoga, Skoindustrimuseet i Kumla, Frövifors pappersbruksmuseum, Nora järnvägmuseum och veteranjärnväg (med Pershyttan), Teater Martin Mutter, Konst på hög, Riksteatern Örebro län, Konsthantverkarna Örebro, Konstfrämjandet Bergslagen och främjandeverksamhet för amatörteater och amatörmusik) (5 540 000 kronor 2025)
4. Region Örebro län subventionerar kultur för länets skolor genom Kulturkraft där kommunerna får ta del av regionala medel för att stärka den professionella kulturen i skolan (1 351 000 kronor 2025)
5. Årligen fördelas kulturpris och kulturstipendier (200 000 kronor 2025)
6. Stora delar av 2025 drev Region Örebro län projektet Kulturella kraftfält i samverkan med Region Västmanland. Det finansieras delvis med utvecklingsmedel från Statens kulturråd.
7. Finansiering av kultur och hälsa (184 000 kronor och delar av en tjänst 2025)
8. Medel till studieförbund och kulturföreningar (20 627 361 kronor 2025)²
9. Region Örebro kartlägger länets finska kulturarv genom GIS i samverkan med Degerfors, Hällefors, Karlskoga, Lindesberg och Örebro kommuner samt ArkivCentrum Örebro län (50 000 kronor 2025)
10. Region Örebro län kartlägger hur den regionalt finansierade kulturen når länets grundskolor. 2025 samlas data in i samverkan med de aktörer som Region Örebro län finansierar inom kultursamverkansmodellen och via regionala verksamhetsmedel kultur.
11. Den 19 maj beslutade kulturnämnden att skicka Region Örebro läns biblioteksplan 2026 – 2028 vidare till regionstyrelsen (3 juni), för slutligt beslut i regionfullmäktige den 17 juni.

Region Örebro län har även kulturuppdrag genom andra förvaltningar än Område kultur och ideell sektor:

- Inköp av konst, byggnadsanknuten konst enligt en-procentsregeln genom konsthandläggare hos Region Örebro län

² Här ingår hela civilsamhället, det vill säga även andra föreningar än kulturföreningar.

- Patientbibliotek i Örebro (verksamheten reducerades under 2025)
- Delar av utbildningsverksamheten på Kävesta och Fellingsbro folkhögskola

Region Örebro läns ekonomiska situation 2025

Region Örebro län har 2023 – 2024 haft en svår ekonomisk situation. Det har medfört besparingar inom kulturnämndens, och därmed Område kultur och ideell sektors, kulturuppdrag 2024. Kulturnämnden hade inga besparingar 2025 men Region Örebro län hade fortfarande restriktioner vad gäller vissa utgifter varför Område kultur och ideell sektor har en prognos på ett överskott om 300 000 kr.

Regionala förstärkningar och äskanden inför 2026

Region Örebro län har, trots vissa ekonomiska restriktioner 2025, arbetat för att stärka aktörer inom kultursamverkansmodellen och har inför 2026 fått en uppräknad budgetram där uppräkning inom kultursamverkansmodellen har prioriterats. Följande satsningar planeras för 2026:

- uppräkning av samtliga aktörer inom kultursamverkansmodellen med 2,5 procent (**1 580 000 kronor**)
- Den teaterfrämjande verksamheten höjs med **100 000 kronor** per år för att stärka professionell scenkonst på landsbygden.
- Främjandeverksamheten för att stärka kultur på landsbygden höjs med **1 001 000 kronor** för att stärka förutsättningarna att ta del av professionell kultur i hela Örebro län.

Örebro läns museum är prioriterat utifrån en politisk vilja att skapa en långsiktigt hållbar finansiering när museet återöppnar sin huvudbyggnad för utåtriktad verksamhet. Lokalerna planeras att öppna 2027. Samtal pågår med olika intressenter om möjlighet till medfinansiering av museet. Region Örebro län vill gärna inleda dialoger med Statens kulturråd under 2026 om framtida äskanden för museets kommande verksamhet.

Utanför kultursamverkansmodellen planerar Region Örebro län även att stärka medlen till folkbildningen med 3 procent, föreningsmedel med 2,5 procent och de aktörer som får regionala verksamhetsmedel kultur med 2,5 procent (139 000 kronor).³ Region Örebro län planerar även att höja medlen till Kulturkraft (subventionerad kultur till Örebro läns grundskolor) med 292 000 kronor.

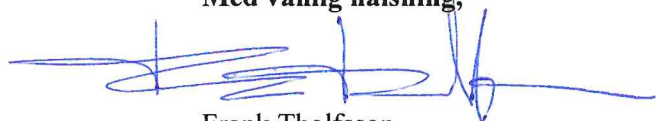
³ Teater Martin Mutter, Frövifors pappersbruksmuseum, Skoindustrimuseet, Riksteatern i Örebro län, Alfred Nobels museum i Karlskoga, Nora Järnvägs- och Veteranjärnvägsmuseum, Konst på hög, Konstfrämjandet i Bergslagen, Konsthantverkarna, Amatörmusikfrämjande verksamhet och Amatörteaterfrämjande verksamhet.

De föreslagna förstärkningarna utgår från följande kulturpolitiska prioriteringar i Örebro läns kulturplan:

- Skapa förutsättningar för de professionella aktörer som Region Örebro län ansvarar för genom uppdragen i kulturplanen. Prioriterad aktör är Örebro läns museum.
- Stärka kultur på landsbygden för ett levande kulturliv utanför länets större kommuner och tätorter genom bland annat platsutveckling och ökade kunskaper om de kulturella kreativa branschernas behov.

Region Örebro läns förstärkning inom samverkansmodellen 2026 är 2 681 000 kronor. Se mer detaljer om budgeten i bifogad fil. Region Örebro län bedömer det angeläget med en motsvarande höjning av medlen från Statens kulturråd och **ansöker om 2 681 000 kronor** att fördela till aktörerna inom kultursamverkansmodellen 2026.

Med vänlig hälsning,

Frank Tholfsson
Ordförande i kulturnämnden

Katarina Strömberg Sandh
Chef område kultur och ideell sektor

